

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-

Nr. (1.20-05E)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių didžiausios leistinos generuoti galios ir mažiausios įrengtosios galios nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 2) (toliau kartu – Projektai) Vyriausybei svarstyti.

1. Projektais sprendžiama problema ir Projektus rengti paskatinusios priežastys

Dėl Projekto Nr. 1:

2024 m. liepos 16 d. priimtas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymas¹ (toliau – AIE įstatymas) numato sąlygas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių pirkimo–pardavimo sandorio kainos (toliau – sandorio kaina), kurią gali laimėti asmuo, laimėjęs konkursą atsinaujinančius išteklius (toliau – AEI) naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje, indeksavimo galimybę.

Projektu Nr. 1 siekiama įgyvendinti AIE įstatymo nuostatas, užtikrinančias, kad konkurso laimėtoji išmokant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšas už jo pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją bus atsižvelgta į perskaičiuotą sandorio kainą, taip užtikrinant, kad vystytojas gaus rinkos sąlygas atspindinčią valstybės paramą (Projekto Nr. 1 2.1 papunktis).

Taip pat šiuo metu nėra galimybės sustabdyti VIAP lėšų išmokėjimo paskirtiems asmenims tuo atveju, jeigu asmenys pateikė klaidingus duomenis. Šiuo atveju kyla rizika susidaryti situacijai, kai VIAP lėšos būtų išmokamos neteisėtai (Projekto Nr. 1 2.4 ir 2.7 papunkčiai).

Šiuo metu nėra lankstumo nei administratoriui, nei VIAP lėšų gavėjui, esant poreikiui, susitarti dėl mokėtinų lėšų atidėjimo ar išmokėjimo per tam tikrą laikotarpį (Projekto Nr. 1 2.5 ir 2.6 papunkčiai).

Dėl Projekto Nr. 2:

Atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. sausio 15 d. paskelbtas konkursas neįvyko dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus, Projektu Nr. 2 siūloma nustatyti naują konkurso leidimui naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai paskelbimo datą.

2. Projektais siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Projektu Nr. 1 siūloma:

¹ Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2937.

1) nustatyti, kad išmokant VIAP lėšas asmenims, vykdančioms AEI plėtrą jūrinėje teritorijoje, būtų vertinama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) perskaičiuota sandorio kaina, kuri buvo nustatyta įvertinus sandorio kainos ir praėjusių metų prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje vidutinės metinės elektros energijos kainos skirtumo pokytį, indeksuotą taikant metinės infliacijos koeficientą, kurį skelbia Valstybinė duomenų agentūra. Atsižvelgiant į tai, kad sandorio kainos perskaičiavimo pareiga AIE įstatymu įtvirtinta Tarybai, sandorio kainos apskaičiavimo taisyklės Projekte nenustatomos;

2) nustatyti, kad VIAP lėšų išmokėjimas gali būti sustabdomas asmenims, pateikusiems klaidingus duomenis, ir atnaujinamas tada, kai duomenys patikslinami ir įsitikinama, kad jie pateikti teisingi;

3) nustatyti, kad VIAP teikiančių asmenų sutikimu lėšų mokėjimas gali būti atidėtas su administratoriumi sutartomis sąlygomis. Šiuo atveju sukuriama galimybė administratoriui mažinti administravimo sąnaudas esant VIAP lėšų trūkumui, šio trūkumo nesiskolinti iš komercinių bankų, o susitarti su dideliais VIAP lėšų gavėjais dėl mokėjimo atidėjimo. Taip pat siekiama suteikti lankstumo ir VIAP lėšų gavėjui gražinti VIAP įsiskolinimą administratoriui per nustatytą 5 metų laikotarpį. Šių nuostatų įtvirtinimas užtikrina lankstumą ir konkurencingumą tiek administratoriui, tiek VIAP lėšų gavėjui;

4) patikslinti, kokios gamintojui ir administratoriui pavestos teisės ir pareigos gali atsispindėti VIAP administratoriaus su elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintoju sudaromoje sutartyje. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad numatoma konkursą dėl atsinaujinančių plėtros jūrinėje teritorijoje skelbti 2024 m. lapkričio 18 d., numatyti, kad toks sutarties projektas turėtų būti paskelbtas iki konkurso paskelbimo datos (Projekto Nr. 1 2.2 ir 2.8 papunkčiai, 3 punktas).

Projektu Nr. 2 siūloma nustatyti, kad asmenims, vykdančioms AEI plėtrą jūrinėje teritorijoje, VIAP lėšos išmokamos pagal su VIAP administratoriumi sudarytas sutartis, kurios skelbiamos administratoriaus interneto svetainėje. Projektu Nr. 2 siūloma nustatyti naują konkurso leidimui naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai paskelbimo datą – 2024 m. lapkričio 18 d.

Priėmus Projektus, bus užtikrintas AIE įstatymo nuostatų įgyvendinimas.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Projektų nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Priėmus Projektuose nurodytus pakeitimus bus užtikrintas Projekto Nr. 1 ir AIE įstatymo suderinamumas, taip pat išvengta situacijos, kai VIAP lėšos būtų išmokamos nesant objektyvių įrodymų dėl duomenų tikslumo.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Projektų rodiklių stebėjimas nėra numatomas.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos² nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

- Projektams nėra įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa;
- Projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

- Projektams neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Projektams perkeliama ir (ar) įgyvendinama šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos. Kartu teikiama atitiktis lentelė³, kuri paskelbta ir Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS). Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti.

² [Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

³ [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

7. Notifikavimas⁴ Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

- Projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.
 Projektai notifikuotini Europos Komisijai.

8. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas⁵ (pažymimas tinkamas variantas)

- Atliktas Projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.
 Projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.
 Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte.

9. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

- Projektams įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.
 Projektams įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: (*išvardijama*).
 Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

10. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

- Projektuose naujų sąvokų nėra.
 Projektuose vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.
 Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Kita reikalinga informacija

Projektai buvo svarstyti tarpinstituciniame pasitarime 2024 m. rugsėjo 24 d. ir patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. rugsėjo 20 d. Nr. NV-2495 išvadą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimas Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ išdėstytas nauja redakcija, atsižvelgta į kitas redakcinio pobūdžio pastabas.

Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Baltpool“ yra Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1338 paskirta viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratore, ir į tai, kad Projekte Nr. 1 siūloma nustatyti, kad elektros energijos gamintojai, teikiantys Paslaugų teikimo tvarkos aprašo 7.1 papunktyje nurodytą paslaugą ir įgiję teisę pasinaudoti sandorio kaina, su administratoriumi sudaro sutartį, tikslinga, siekiant skaidrumo ir aiškumo, nustatyti sutarties formą. Įvertinant tai, kad viena iš sutarties šalių bus UAB „Baltpool“, siūloma, jog paskirtas VIAP lėšų administratorius parengtų ir savo interneto svetainėje skelbtų sutarties projektą.

Atsižvelgiant į tai, kad antikorupcinio vertinimo pažyma jau buvo pateikta Vyriausybei, ji pakartotinai neteikiama.

12. Projekto rengėjai

Projektą parengė Energetikos ministerijos Tvarios energetikos politikos grupė (vadovė Lina Sveklaitė, tel. +370 602 46 479, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt), tiesioginė rengėja – patarėja Jevgenija Jankevič, tel. +370 602 47 359, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt)

PRIDEDAMA:

1. Projektas Nr. 1, 2 lapai.
2. Projekto Nr. 1 lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Projektas Nr. 2, 1 lapas.
4. Projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 1 lapas.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys

J. Jankevič, tel. +370 602 47 359, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt

⁴ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁵ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.